VDANÁ ČI SVOBODNÁ?

ROMÁN. — B. M. ČROKEROVÁ.

"Konečně, konečně nějaká naděje!" zvolala z hlubokà oddychujíc. "Ted' bude všechno jiné, já to vítám. Vždyť hrozné ty doby nemohly trvati věčně! Doufám, že můj otec žije a vrátil se. Co myslíš, milý Vavřinče?"

Vavřinec, jenž telegram držel ve vyhublé, téměř průsvitné své ruce, zahleděl se mlčky na svou ženu. Jak se byla změnila! Jak ošumělý byl její zevnějšek! Její černý šat byl na četných místech zašíván a spravován, její límeček a hubeny, oči vpadlé, pohled nekladný, ustrašený, skorem zoufalý!

Každý viděl, že byla zpola vyhladovělá; ale s jakým rozhořčením by to byla popírala! Raději by zemřela, než by přiznala pravdu. Pokud jen Vavřinec alespoň jednou denně měl svůj masitý oběd a dět'átko mléko, byla spokojena a "vypomohla" si to — slovo je obdivuhodně pružné — skorem bez jídla a pití.

A co Vavřinec ted' mlčky ji pozoroval pravil si v duchu, jak těžce se prohřešil, že Madelinu k sobě upoutal poutem manželství. Jak byl jen nyní s to osprav edlniti se vlastnímu svému svědomí, zvláště pak jejímu otci, kterak mohl přivésti mu zpět dceru skorem v hadry oděnou, hladem vyhublou, bez krejcaru peněz, a obtíženu umírajícím manželem a věčně křičícím děckem!

Oč lépe a moudřejší bylo by bývalo, kdyby pošetilou svou lásku v zárodku byl potlačil a v Madelinin osud nezasahoval! Proč jen po oné neblahé noci, když zmeškali vlak, netelegrafoval raději paní Wolfertonové? Co řekne ke všemu tomu její otec? Nevezme mu ji?

Madelina často říkávala, že otec její, pokud byla s to posouditi jej dle jeho dopisů, byl mužem, který miloval nádheru, přepych a skvělou společnost.

Přával si vždycky, aby učila tančit, zpívat, na klavír hrát, a dokonale francouzsky mluvit, ale věci, které Vavřinec pokládal k ženskému vyššímu vzdělání za nezbytné, jako: literatury, znalosti anglických klasiků, a tak dále, nikdy ani slovem se nedotýkal. Také vždycky nakazoval své dceři, aby známosti a dobré styky s mladými dívkami stejného nebo vyššího stavu sice pěstovala, ale nikdy, aby nepouštěla se do nízkých školáckých přátelských poměrů, které by on schvalovati nemohl. Všechno to Madelina svému muži ve vší své nevinnosti v rozmluvách vypravovalal a on si na to ted' vzpomenul. Madelina vešla v poměr, který byl horší, než "nízké školácké přátelské poměry", které by bylo odvrci jako starou rukavičku; byla pro celý život připoutána k chud'asovi, jehož karrierou byla invalidnost, pro celý věk uvázala si kámen na krk.

Že by se kdy uzdravil, měl jen málo naděje. Poměry byly příliš nepříznivé a že nebyl s to jich změnit, odával se trpělivě osudu. Kdyby byl měl dobrého vína na posílněnou a občas někdy nějaké lahůdky na povzbuzení chuti, kdyby mu bylo bývalo možno, dýchati čerstvý, osvěžující zvduch, ano pak! Ale vždyt' věděl, že věc to tak nedosažitelná, jako hvězdy na nebi.

"Co tedy mám učinit, Vavřinče?" tázala se Madelina po dlouhém mlčení. "Co soudíš o celé věci?"

"Že musíš vyzvání uposlechnouti, a hned, ještě dnes odjeti", dal konečně v odvet.

"Ještě dnes! Co pak myslíš, milý Vavřinče?" zvolala Madelina jeho dlouhé mlčení nepochopujíc, posadivši se k němu na slaměnou židli a divajíc se naň s úžasem. "Kde pak by jsme vzali na to peníze? Hled'!" pravila dále, vyjmouc z kapsy ošumělý sáček a vysypavší obsah jeho na ruku. "Hled', dva šilinky a sedm pencí, to je celé naše jmění."

"A přece, ať to půjde jak chce, jeti musíš Maddie. Možná, že od toho mnoho záleží. Zpáteční lístek třetí třídy bude stát dvaadvacet šilinků, tedy o dvacet více, než mám," přerušila jej. "Krom toho," dodala vzhlížejíc po sobě, "nemohla bych přece jeti v tomhle šatě. Či myslíš, že ano?"

"Nikoliv, to by si nemohla," odvětil a tvář jeho se na chvilku začervenala, "musíme něco věnovati na tvůj oblek. A tu bych soudil, ač nikdy nehodlal jsem se odlouciti od těch věcí, ale lepšímu účelu by jistě sloužit nemohly, soudím tedy," a zde osušil si zpocené čelo, "abychom oběto vali miniaturní obraz me matky a medalie mého otce. Myslím tu podobiznu v granáty zasazenou; zadní strana je zlatá a doufam, že za to dvě libry alespoň obdržíme, obrázek naležá se v červeném pouzdře v mém stolku. (V tom stolku ležela i kupa čistě opsaných rukopisů, kteréž však, jak zvědětí musil, pohříchu byly ted' bez ceny). Vem pouzdro, milá Maddie, i medaille, za které snad taktéž několik šilinků dostaneš."

"O, Vavřinče," zvolala, před ním pokleknouc, "ne, uvažujme dříve, musí li tak opravdu se státi! Učinila bych to velmi nerada, neboť vím, jakou cenu ty těm věcem přikládáš. Jsou to jedinné rodinné památky, které máš. Ne, ne, nejde to!"

"Musí to býti, řekl nemocný s určitostí u něho nyní nezvyklou. "Zde na konec otvírá se pro tebe cesta, ubohá má Madelino! Vnitřní jakýs hlas mi praví, že otec tvůj žije, a jako bohatý člověk se navrátil. Ty jsi jedinym jeho dítětem a jeho dědičkou a tak, nebude li mne tu více, budeš se míti zase dobře, budeš znovu hýčkána a ošetřována. Ba, mé zlaté srdíčko, takový konec je pro tebe přece jen nejlepší. Provinil jsem se na tobě oženiv se s tebou, to teprvé nyní nahlížím. Nemaje zámožných přátel, bez dostatečných příjmů neměl jsem práva, brati si tě za ženu; ale vždyt' jsem nikdy ani netušil, že tak daleko to se mnou dospěje. Věř mi to, Maddie, a odpust' mi!" prosil v slzách a litosti.

"Vavřinče!" přerušila jej štkajíc a snažila se zavříti mu ústa rukou.

"Měl jsem one noci jíti domů pěšky, měl jsem tě doprovoditi do domů Wolfertonových, naši přítelkyni telegrafovati anebo se obrátiti na duchovního te farnosti, zkrátka, měl jsem učiniti spíše všechno jiné, než to, co jsem učinil a co konečně vedlo k tomu," dodal popisuje rukou kruh a rozhlížeje se po chudém, nízkém přibytku, "že dostala jsi se do této bídné situace. Doufám, že nebude to trvati již dlouho," končil pokleslým hlasem.

"O, Vavřinče!" vzkřikla, chopíc jej za ruku, "proč povídáš mi tak hrozné věci právě nyní, kdy jeví se nám aspoň slabý svit naděje? Jak můžeš jen býti tak — ukrutný? Nechceš snad svými slovy naznačiti, že by jsi mne chtěl ted' opustiti, nyní, kdy tolik již jsme spolu překonali a kdy konečně kyne nám naděje na doby lepší?"

Zde slzy utlumily její hlas; neboť po hříchu nebyla sto ubrániti se přesvědčení, které naplňovalo ji smrtelným strachem, že v tom, co tu pravil, bylo přec kus pravdy. Jak bled, vyhublý a bídný vypadal! Nikdo, kdo znal jej ještě před rokem, nebyl by jej poznal nyní s hladce ostříhanou hlavou, vyvstávajícími lícními kostmi a zapadlýma očima, a se srdcelomnou jistotou seznávala mladá žena, že není tu více jen akutní nemoc, nebo následků po silné horečce, ale že zde zavládá ukrutný, nemilosrdný, hladový vlk, nedostatek zvaný. Vavřinec umíral na nedostatek všeho, čeho k uzdravení bylo zapotřebí a ubohá jeho žena nemohla ani toho nejpotřebnějšího mu opatřiti! Položila mdlou svoji hlavu na jeho rámě a plakala a vzlykala, až srdce usedalo.

Tento náruživý výron žalu polekal Vavřince svrchovaně; neboť Madelina zřídka kdy plakávala. Ukazovala se mu vždy něžna, plna laskavosti, veselá, někdy i v nejhorších dobách docela i spokojena! Ted' však nastala reakce a plakala, jak nikdy nikoho ještě plakati neviděl.

"Ne tak, Maddie, ne tak!" šeptal mdlou rukou ji vlasy hladě. "Ty beze mne se budeš míti lépe, ač nyní tomu nevěříš. Jsi mladá, sotva devatenáct roků, bude ti popřáno ještě mnoho radostných utěšených dnů a vrátí li se otec tvůj umru spokojeně. Veliká starost, jaké jsem před tím nikdy nepoznal, bude s mých beder sňata. Nevíš, milenko, kterak mne to trápilo, když po dlouhé, tmavé noci jsem ležel, nemoha spáti, slyšel jsem každou čtvrt hodinky odbíjeti, a přemítal o tom, co z tebe bude? Nuž, prozřetelnost nyní na otázku tu dala odpověd'. Tvůj otec tobě a tvému dítěti poskytne domova. Buď však klidna, Maddie, buď klidna, nemohu to viděti, když plácáš, šetři mne, a hleď, ted' vzbudila jsi i synáčka!" pokračoval, když z vedlejšího pokoje rozlehl se pronikavý, zlostný hlásek a přerušil mu další řeč.

Doufal, že mateřský cit, byl-li probuzen, Madelinino rozechvění, které nebyl sto skonejšiti, upokojí. Pohled na mladou ženu, která tak nadobro zachvácena ležela tu podle něho, která osvědčovala se mu dosud tak statečnou a na niž pod pečetí nejpurpurnějšího žalu objevil ted' zcela nové vlastnosti a rysy, jej z míry pobuřoval.

Madelina rychle utřela své slzy, potlačila svůj vzlykot, vzala své plačící děcko z kolébky a podala mu jeho láhvičku s mlékem, které skonejšilo jeho hlad a upokojilo jeho mysl. Pak s dítkem na rukou navrátila se k nemocnému.

Hlasem, který přerušován byl dosud vzlykotem, jala se znovu mluviti:

"Není-li pravda, kdyby možna byla změna vzduchu, kdyby se ti dostávalo zdravější stravy, ovoce, vína a drobných lahůdek, kterých mají zapotřebí nemocní, zase by jsi se zotavil? Vím, že by jsi byl potom opět zdráv! Slib mi, Vavřinče, že chceš se aspoň o to pokusiti, aby jsi byl opět zdráv! Slib mi to pro mne a dítě tvé i k vůli sobě, že chceš přání to, aby jsi se uzdravil, aspoň zachovati!"

"Ano, že chci, Maddie, to ti slibuji, ale jak víš, nelze všechna přání splniti", odpověděl on s trnchlivým úsměvem.

"Ale známe také přísloví, které praví, že má se doufat a důvěřovat, dokud jsou oči otevřeny. Já pevně doufám a doufej tedy též! A nyní odejdu; opatruj zatím dět'átko, pravila, pošoupnuvši kolébku s dítětem blíže k otci.

Madelina rychle se oblékla, vzala klíč, otevřela stolek a po nějakém hledání našla kožené pouzdro s podobiznou.

"Je to ta?" ptala se, držíc je vzhůru.

Vavřinec přisvědčil hlavou.

"Tedy se naposled ještě na ni podívej," pravila, podávajíc mu schránku. Otevřel ji a Madelina pohlížela s ním na malou ovální podobiznu, představující mladou dívku s temnýma, oduševnělýma očima a černým vlasem.

"Tuze jsi ji podoben," pravila a pozorujíc, s jakou vroucností spočívá jeho pohled na podobizně, dodala: "Ty jsi měl svou matku hodně rád?"

"Ano, ale ne více než tebe, Maddie," odpověděl a zavřel opět schránku s rozhodným stisknutím. "Pokud jde o vyznamenání mého otce," pravil, drže medaille vzhůru a hledě na ně s pochybujícím pohledem, "...ale několik šilinků za ně snad přece dostanes; a bude jich dobře použito. Tu, vezmi to, Maddie, jdi a vrat' se brzo."

Poslední pobídky nebylo ani zapotřebí. Co pak již někdy nevrátila se brzo? Ale čas mijel v podkrovních těch světničkách, které byly domovem mladých manželů, vždy velmi zvolna, kdykoli ji tu nebylo.

Kapitola osmá.

PŘEKVAPUJÍCÍ ZPRÁVY.

"Snad se dět'átko zatím neprobudilo, co jsem byla pryč?" tázala se Madelina úzkostlivě, když za dobrou hodinu, obtížena košem a balíkem, se navrátila. "Nikoliv, vidím, že spí ještě sladce a libezně," dodala, oddechnouc si a sprošťujíc se svého břemene. "A ted', abychom začali od začátku, a všechno ti vypověděla, milý Vavřinče," pravila, vybírajíc lahev z koše, "zde je trochu dobrého vína. Nesla jsem je velmi opatrně, abych je neroztřásla. Sklenku ihned vypij, s tím započnem!"

"O, Maddie, jaká to marnotratnost! Kdyby jsi..."

"Ticho, ticho! Jen dříve poslyš!" přerušila jej, a co mluvila, vybrala z koše, jenž zdál se nevyčerpatelným, několik hroznů vína, šest čerstvých vajíček, a baliček piškot. Všechno to vyložila před něho na stůl.

"Ty tedy nepojedeš?" ptal se Vavřinec hlasem na nejvýš nespokojeným.

"Ale, bodejt' že pojedu," odpovídala spokojeně, rozevřela balík a vyňala jednu ze svých zastavených šatů, které opatrně rozestřela a prohlížela je jako dobrého známého.

"Odjedu dnes večer, až tebe a dítě uložím a dobře zaopatřím. Zítra ráno podívá se k vám net' domácí paní a večer budu již zase doma."

"To tedy obdržela jsi mnoho peněz za obrázek a medaille?"

"Velmi mnoho peněz?" dala v odvetu rozhořčena. "Obrátili o brázek desetkráte a smáli se — pravili: "to nikdo nekoupí — ta ke není jistě, zdali je to zlato a granáty jsou li pravě —" a na konec mi dali osmnáct šilinků, čímž prý to nadmíru přeplatili. Pak dostala jsem ještě deset šilinků za medaille. Medaille, to prý je lékárnické zboží v obchodě, míníli."

"A kde vezmeš tedy peněz na cestu?" ptal se Vavřince žasna a skorem již netrpěliv.

"Konkej!" zvolala a ukazovala mu obe prázdné ruce. Velmi krásné ručičky, jenže byly ted' tvrdou prací trochu zmozoleny. "Nic nepohřešuješ, Vavřinče?" ptala se, rdíc se, jakoby vědoma si byla nějaké viny.

"Ba ano, tvůj — tvůj snubní prstýnek!" odpověděl po nějaké chvilce, jakoby svým vlastním očím nevěřil.

"Ty se nebudeš hněvat, viď?" pravila pak lichotivě, poklekajíc k němu. "Prosím, prosím, nehněvej se! Ať mám prstýnek na prstu nebo ne, nic to nedělá, a půjčili mi na něj jedenadvacet šilinků. Ale bude to také to první, co nejdřív vyplatím. Ano, já bych byla i kradla k vůli tobě," dodala vášnivě. "Vezmu si jen jednoduchý lístek třetí třídy. Paní Harperová mi jistě na zpáteční cestu několik liber zapůjčí a mohu ti dobře deset šilinků nechat, kterými můžeš hospodařit."

"Jak bych se mohl na tě hněvat, Maddie?" odpověděl pohnut. "Jsem! přece sám tím vinen, že tak všechno to dopadlo, ubohé, mile dítě! Ach, ona zasnoužená noc byla naším neštěstím! Měl jsem tě tenkráte nechat samotnu a vrátit se pěšky!"

"Nesmysl! nesmysl!" zvolala mladá žena, jejíž odvaha rostla. "Ani to už slyšet nemohu! Krom toho nemůžeme se ze své trudné cesty ani více vrátit, doufám však, že už jí ted' bude konec. A k obědu dostaneš pečené kuře, které jsem nechala dole hned v kuchyni u domácí. Ptala se mně, zdali snad jsme vyhráli na veliký los, a já jsem řekla, že cos podobného se nám přihodilo. O Vavřinče, Vavřinče, kéž splní se tužby naše!"

* * *

Přípravy Madelininy k cestě pozůstávaly v tom, že se převlékla v jiný oblek, očistila kartáčem klobouk, narovnala jej a na několika místech inkoustem začernila, rukavičky, pocházející ještě z lepších dob, vlastnoručně vyprala a vyžehlila.

"Vypadáš takhle jak náleží elegantně, Maddie," řekl Vavřinec, když úbor svůj ukončila, jemu se ukazujíc.

"Není-li pravda, nevypadám tak zhola chudě, jak opravdu chudi jsme?"

"Ne," odpověděl váhavě a dodal s úsměvem: "Kdo se ti podívá do tváře, na oblek ani nepomyslí. Opravdu, Maddie, ani dost málo se to nesluší, že bytost tak krásná konati má cestu samotiná a k tomu ještě v třetí třídě."

"Hlouposti, hlouposti!" zvolala Madelina smějíc se. "Chceš-li, tedy spustím si na obličej závoj a nikdo na světě mne nespozoruje a kdyby, tedy bude se domnívati, že jsem mladá dívka, která se jde ohlédnouti po nějakém místě. Ty vždycky myslíš, že každý uzná za krásné to, co tobě se líbí, ty starý, pošetilý Vavřinče. Ale nedávno teprv řekla paní Kane a já jsem to slyšela, že jsem hrozně šeredna. A že paní Harperova nebude pohlížeti jen na mou tvář, na to se můžeš spolehnouti."

Za deset minut na to políbila své spící dět'átko, rozloučila se s Vavřincem, pošeptala mu ještě několik pokynů stran netefe paní Kanové, celou půl koruny mu ze svého malého pokladu stiskla do ruky a s tlukoucím srdcem vydala se pak pěšky na cestu na dosti vzdálené nádraží. Ne, ani několik těch feniků za místo v omnibuse nevydá, musit' každý groš šetřit a odpočinout si bude moci, až bude sedět v železničním voze. Může-li se zvát odpočinkem, sedí-li člověk vzpřímen na tvrdé, příkré lavici přeplněného oddělení třetí třídy, v němž Madelině ztráviti bylo plných smrtelných osm hodin. Na nějaký spánek nebylo ani pomyšlení; neboť supě letí vlak černou nocí a již pronikavý hvizd, s kterým míjí různé ty malé stanice, otřásaje jimi v základech, zmařil by každý pokus, který by učinili nešt'astní, nepohodlně sedící cestující, kterým div zuby z úst nevytřesou, kdyby chtěli spáti. —

Po takovéto nepohodlně ztrávené noci dospěla Madelina konečně št'astně na místo a lehkou nohou seskočila na perron. Všeliké nepohodlí, starost o zavazadla byla ji uspořena a tak odebrala se hned do toilettního pokoje pro dámy, umyla si ruce a obličej, uspořádala si vlas, trochu se opásala, dala několik grošů za šálek kávy a přikusek a cítíc se posílenou dost, aby předstoupila mu li před slečnu Selinu tedy přece před paní Harperovou, odhodlala se na cestu z nádraží, až octnula se před vraty známého ji domu Harperových.

Dívka Madelině neznámá, které o zločinech této mladé dámy ničeho známého nebylo, ji otevřela, žasnouc nad časnou touto návštěvou.

Paní Harperová dosud nevyšla ze své ložnice, ani slečna Harperová nebyla dosud dole, ale Madelina byla požádána, aby vstoupila do přijímajícího pokoje, kde právě se uklízelo. Zde chvíli čekala, co nad sebou slyšela kvapné pobíhání sem a tam a mluvení a ohlížela se po známém ji okolí. Zdálo se jí, jakoby teprv včera byla odtud odešla a přec, jaká propast zírala to mezi nynějškem a tehdejší dobou, kdy stála zde a musila ohavné obviňování slečny Seliny poslouchati. Pokoj byl dosud právě tak zařízen jako tenkráte. Tu stálo ještě ono piano, na kterém se učila, tam ještě visely pestré křídové kresby Alice Burnsove, jakož i oba akvarely Anny Watsonovy, mědirytiny Florenci Blewittovy a nástěnný vějíř pro fotografie Isabely Jonesovy, samé to milodary žaček ústavu, které vystaveny tu byly na odiv, aby rodičům neb jiným příbuzným, kteří přišli, aby se po ústavu pozeptali, byly vodítkem. Pojednou byly rozevřeny dvéře a do vnitř vrazila Leticia Harperová.

"O, Madelino, jste to vy?" zvolala. "Ohlásila se nám jen nějaká mladá dáma. O jak jsem ráda, že vás opět vidím!" A potřásala Madelininou rukou a zkoumavým pohledem zahleděla se jí do očí. "Jak štíhlou a útlou jste se stala, ale štíhlá nebo objemná, vítána jste vždy! Pojďte se mnou k mamince, která se právě strojí. Ona totiž nechodí dolů již tak záhy, jak chodívala, ale přeje si velmi vás vidět. Pojďte, děvčata jsou již všechna v školní světnici a zvonit se bude k snídani za deset minut." Při tom otočila se, chtíc jíti před Madelinou, ale vezmouc za kliku, zůstala stat. "Slyšela jste přec, co stalo se zatím se Selinou?" ptala se se zarudlou skvrnou na tváři a s očima jiskřícíma. "Jak, vy jste to neslyšela?"

Nikoliv, Madelina neslyšela ničehož o Selině, ale nepřišla sem také proto, aby poslouchala příhody o ni a proto jen zavrtěla hlavou a ptala se: "zemřela?"

"Ne, provdala se! Vdávala se ani před rokem", dala Leticia v odvet hlasem rozechvěným. Vzala si pana Murphyho, zrzavého duchovního. O, ona se zachovala hrozně ošklivě. Jen její jméno nevyslovujte před maminkou, nečiňte tak ani za žádnou podmínkou! My nikdy o ni nemluvíme, skončila, při čemž hlas jí selhával, otvírajíc dvéře.

"Shledáte, že má matka se nemálo změnila", šeptala Leticia, kvapíc před hostem vzhůru po schodech: "pokoušelat' se o ni mrtvice; sám zármutek a hněv nad chováním Seliny byly by jí zabily. Od těch dob není více, čím bývala a dopoledne již dolů nechodí. Ale nemluvte o tom!"

"Madelino!" zvolala stará dáma, sedíc v nejlepším svém svátečním čepci v posteli, hlasem radostného úžasu, sotva bývalá její žačka vstoupila do dveří. "Madelino, ne, tot' příliš krásné, aby to mohlo býti pravdou! Již jsem ani nedoufala, že přijdete, ačkoliv jsem své vyzvání každodenně v novinách opakovala. Pojd'te sem a dejte mi hubičku!" Při tom nastavovala Madelině vráskřitou svoji tvář.

Paměť' staré dámy, jak Madelina si v duchu pravila, musila as velmi ochabnouti, neboť po tehdejším hanebném vyhoštění dalo se dnešní něžné přijetí s rozevřenou náruči a láskyplnými polibky s těží očekávati; neměl li se člověk domnívati, že zatím zdětiněla. Krom toho mohla mít tak veliká změna v smýšlení příčinu jen ještě jedinou a ta byla areit' velmi závažná, naděje na peníze, mnoho peněz!"

Paní Harperová od té doby, co Madelina odešla z ústavu, neměla žádného štěstí více. Mladá učitelka, kterou ustanovily na její místo, činila právě tak nárok na služné jako na slušné zacházení a způsobovala dámám mnoho vydání a mnoho mrzutosti. Pak přišla Selina se svým hamižným jednáním a posavadní ctitel její sestry, z čehož, ano špinavé rodinné prádlo pralo se dost veřejně, povstal ohromný skandál, který ústavu tuze uškodil. Škola od té doby stále klesala, jedna školačka za druhou vystupovala a u dlouhého stolu, na němž se jedlo, bylo ted' mnoho prázdných míst.

Na konec, nač nejméně se po-

myslilo, došel list od pana Westa, který obsahoval poukázku k jeho bankéři, a zprávu, že odesílatel co nejdříve a sice jako bohatý, štěstím obdařený člověk, se vrátí do Anglie. Poukázka zněla na nedoplacené stravné a školné za dvě léta i s úroky. Ale v tom byla ta obtíž! Madelina opustila ústav více jak před rokem. Jak by byly mohly dámy peníze bezpochyby tak mizerně zasloužené v poctivosti přijati? Vždyt' dceru může toho vyhnaly z domu a musily peníze — o tom nebylo pochybnosti — zaslati nazpátek.

V zmiňujícím světle peněz nebylo ted' jednání Madelino ted' ani tak špatné více. Ubohá ta dívka stala se oběti Selininy zlomyslnosti a zasluhovala spíše politování, než pokárání. Musily ji tedy, — vůbec-li to bude možno, vyhledati a přijati do domu nazpět, jako by se nic nebylo stalo, jako by v jejím pobytu nebyla se stala žádna přestávka. A ted' byla Madelina nalezena!

"Leticia, jdi dolů a pošli sem dobrou nějakou snídani pro dvě osoby, dvě čerstvá vajíčka, a já zatím Madelině všechno povím", poroučela stará dáma, které otěže vlády měla dosud v rukou, ač byla její pravá ruka ochromena. A Leticia, která věc s matkou již byla řádně smluvila, a bála se, by mnoho kuchařů polévku nepřesolilo uposlechla její rozkazů.

"Odložte přece klobouk a kabát a učiňte si pohodlí, milé dítě", pravila dále paní Harperová. "Jsem přesvědčena, že tušíte již — ano odložte jen věci tam na pohovku — oč vlastně běží, že totiž váš pan otec psal a že jako neobyčejně bohatý člověk," — na slově "neobyčejně" prodlela s nemálou zálibou — "do Anglie se vrací."

Madelinino srdíčko tlouklo až k hrdlu a její líce ohněm vzplanuly. Tak tedy ji předtucha její nezklamala!

"Vidím, milé dítě, že vás ta zpráva překvapuje, i také my jsme byly nemálo překvapeny, když před osmi dny obdržely jsme list. Podejte mi, prosím vás, tu zelenou skříňku tam se stolu, abych vám ten dopis hned přečtla, anebo můžete jej také čísti sama, chcete-li."

Madelina vyňala list ze skříňky, usedla k posteli paní Harperové na židli a jala se čísti. Stará dáma, chtějíc tvář její mezi čtením pozorovati, nasadila své nejostřejší brejle na nos. Dopis zněl:

Melbourne, Collinova ul.
Klub klokanů.

Ctěná Paní!

Užasnete as, až po dlouhé době jednou zase dostane se vám list do rukou s mým písmem a já znovu objevím se na obzoru.

Madelina se as o mne strachovala, obávám se, a měla také dosti příčin k tomu. Utrpěl jsem před dvěma roky strašných ztrát v bankovních akciích. Finanční katastrofa, jaké zde snad ještě nikdy nebylo, pohltila téměř celé mé jmění a rána skorem smrtelné zasáhla mé zdraví. Po celé dlouhé měsíce, ležel jsem na loži nemocen a když posléze jsem byl zase s to, přiložiti ruce k dílu, předsevzal jsem si, že nebudu psáti dřív, dokud zase nezbohatnu. Vědělt' jsem, že vy, v jejíž dobré ochraně Madelina od svého sedmého roku již se nalézá, mi důvěřuje a v Madelininých poměrech nespůsobíte změny; byltjsem vždy správným platitelem a mohla jste se na mne spolehati, i kdybych byl někdy zůstal dlužen.

Jsem nyní opět, jak s radostí vám zvěstuji, boháčem. Oblasti, které před léty jsem koupil, ukázaly se bohatými ložisky zlata. Ale spekulací ted' zanechám, vrátím se do Anglie jako milionář, usadím se v Loudýně a Madelina bude velkou hráti úlohu v nejlepší společnosti.

Za celý ten čas nezaslechl jsem o ni ani slova. Jen jednou došla sem hloupá povídačka o ni a nějakém chudém advokátu nebo opatrovníku.

Jedna ze spolužaček Madelininých psala to svému bratrovi sem; ale já jsem tomu nepřikládal váhy, nýbrž považoval jsem ji za to, čím opravdu byla, jako školácký klep. Jsemt' pevně přesvědčen, že byste Vy mé dceři a dědičce, takových hlouposti nedovolovala. Nad to ví Madelina sama zcela dobře, že bych se jí na místě zřekl, kdyby kdy na takový pesmysl pomyslila. Jsem něžným a jak mi snad dotvrdíte, dobrým otcem, ale dotěrné dobrodruhy anebo nějaké miliskování bych své žabce nikdy netrpěl, a oženil bych se ihned zase, kdyby se Madelina takové nerozvážnosti dopustila. Prosím, abyste jí to příležitostně řekla. Kdyby pak výstraha vyzníti měla na plano, připravila by si Madelina sama situaci, že by svého chleba dobývati musila prací rukou svých.

Ale mám za to, že nebude více zapotřebí šířiti se o tom předmětu; jste rozumnou ženou a jest Madelina opravdovou mou dcerou, bude též rozumnou dívčicí. Mám velmi velké umysly vzhledem k ní.

Za šest neděl po tomto psaní přijedu sám do Anglie, ale budu do té doby ještě psáti. Pojedu na "Ophiru", východní linie, a bylo by mi milé, kdybyste mi s Madelinou do Plymouthu přijely naproti.

Přikládám poukázku na pět set liber, z čehož čtyry sta připadají za stravování mé dcery za dvě léta. Přebytek dejte Madelině na drobná její vydání, k opatření nových obleků, aby k příjezdu otcovu se mohla připraviti."

Madelina přestala číst a protřásala listy, dopisy i obálkou, ale žádná poukázka nevypadla.

"Poslala jsem peníze do bank, kde jsou jistě uloženy", pravila paní Harperová, která čtoucí Madelinu bystře pozorovala a posuňku jejímu porozuměla.

Madelina četla dále:

"A ted' musím ukončit. V naději, že Madelinu, jíž vřele pozdravuji, brzo uvidím, ubezpečuje vás svou hlubokou úctou s přeným poručením Vašim slečnám dcerám, zvláště pak laskavé slečně Selině.

Váš oddaný
Robert West."

"Nuže, Madelino, co tomu všemu říkáte?" ptal se paní Harperová, otírajíc své brejle.

"Já, mohu říci jen to, že jsem nevýslovně ráda", odpověděla Madelina, jejíž myšlenky divoce jí v hlavě kroužily, ale která laskavým slovům, s kterými byla uvítana, úplně ted' rozuměla.

"My jsme se mrzely tak, milé dítě, že jsme tenkráte v záležitosti s panem Wynem jednaly tak unáhleně," pokračovala dále paní Harperová. "Ubezpečuji vás, bylo to jen a jen dílo Selinino a jsem zvláště po tom, co váš otec píše od srdce ráda, že jste se za toho pána přece jen neprovdala."

"Že jsem se za něho neprovdala?" opakovala Madelina mechanicky hluboce se zardívajíc. "Kterak to myslíte? Odkud byste to věděla?"

"Vidím to na vaší ruce", dala v odvet paní Harperová, ukazujíc na Madelininu ruku. "Nemáte žádného prstenu, či není to dostatečný důkaz?" dodala ostře.

Madelina se zarazila, bylo jí pojednou jasno, že stojí na jakémsi rozhraní svého života, nějaké velké morální krisi a že musí ihned na místě se rozhodnout o něčem, co pro její budoucnost bude nesmírné důležitosti. Psaní jejího otce, domnění paní Harperové, trpký nedostatek, pod jehož tíží sténala, to vše nutilo ji, aby neprodleně k něčemu se odhodlala. Především, to bylo jí ihned jasno, musila hledět, aby mu to všechno svým způsobem mohla vypovědít a vyžádati si jeho odpuštění. Kdyby ted' se přiznala, že je provdana, byla by zničena a Vavřinec by zemřel; neboť to je jisté, otec by ji zavrhl a neobdržela by ani šilink více od něho. Znalat' jeho skorem směšné ctižádání hodnosti a bohatství a naproti tomu pohrdání vším, co bylo nepatrné, podřízené, slovem všemi, kdož stáli ve stínu a počítali se k nulám společnosti. Rovněž tak věděla, že byl mužem, který dostál svému slovu a nikdy na plano nehrozil. Důkazy toho zakusila již v Australii, ještě jí nebylo ani sedm let. Otec bydlel s ní v nádherné vile v předměstí Turaku, nejelegantnějším z celého Melbournu a starší jedná Angličanka byla u nich za vychovatelku. Ale tuto dámu propustil náhle proti osmidenní výpovědi proto, že své chovance dovolila, hráti si s dětmi, jichž otec žil v těžkých poměrech a nenáležel k přední společnosti. Madelina pak následkem toho poslána do Anglie a událost ta se v mysli její znovu vynořila s náramnou živostí a té chvíle již se rozhodla. Ona zvláštnůstkám svého otce musila hověť a když chvějící se rukou list otevřv skládala a ukládala zpět do obálky, činila tak již jako — slečna Westova.

Kapitola devátá.

SLEČNA WESTOVA SE SETKÁ SE ZNÁMÝMI.

"Vidíte tedy, milé dítě", pravila dále paní Harperová, pohlížejíc přes brejle ostře na Madelinu, ale sladkým, lichotivým hlasem, "každá by vás za panujících poměrů nepřijala zas zpátky do svého domu. (Areit', bez pětí set liber nikoliv!" pomyslila si Madelina trpce.) Můžete mne ale také čestným svým slovem ubezpečiti, že v té době neučinila jste nic nepatřičného, a nic, co by vaši pověst pokálelo, tak, tak — milé dítě, nepotřebujete se proto červenati a se tak rozhořčovati! Jsem stará žena a nemyslím to zle."